

Perusraportti

Kysely sähköisen arkistoinnin nykytilasta

Vastaajien kokonaismäärä: 29

1. Organisaation nimi

Vastaajien määrä: 29

Vastaukset
Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy
Laurea-ammattikorkeakoulu
Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy
Turun ammattikorkeakoulu Oy
Oy Vaasan ammattikorkeakoulu - Vasa yrkeshögskola Ab
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu (Xamk)
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Metropolia Ammattikorkeakoulu
Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy
Helsingin yliopisto
Oulun Ammattikorkeakoulu
Oulun yliopisto
Haaga-Helia Ammattikorkeakoulu
Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy
Tampereen ammattikorkeakoulu
Hämeen ammattikorkeakoulu Oy
Centria-ammattikorkeakoulu Oy
Taideyliopisto
Åbo Akademi
Lapin ammattikorkeakoulu Oy
Yrkeshögskolan Arcada Ab
Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi Yrkeshögskolan Novia
Turun yliopisto
Savonia-ammattikorkeakoulu oy
Jyväskylän yliopisto
Aalto-yliopisto
Lapin yliopisto

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy

Itä-Suomen yliopisto

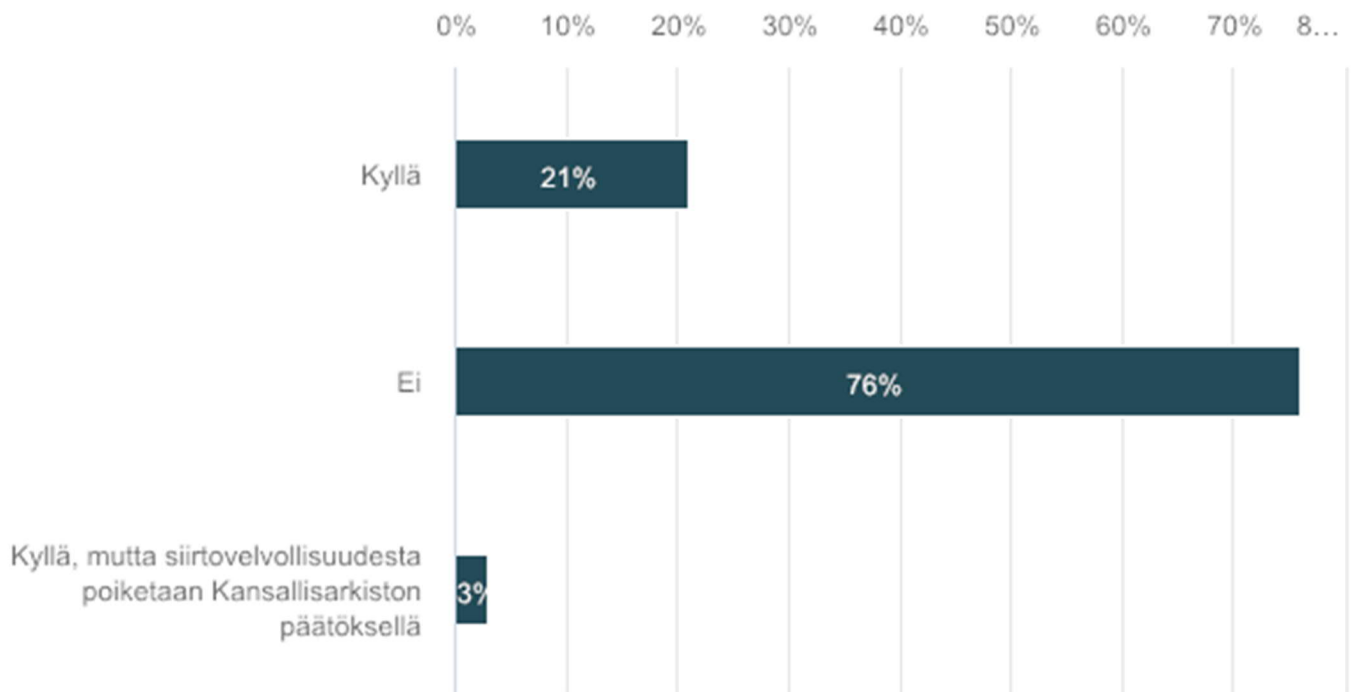
2. Vastaajan yhteystiedot mahdollista yhteydenottoa varten

Vastaajien määrä: 29

Etunimi	Sukunimi	Matkapuhelin	Sähköposti
Mirja	Nojonen	+358405764450	mirja.nojonen@jamk.fi
Marjo	Valjakka	0468567658	marjo.valjakka@laurea.fi
Erja	Mesikammen	040 470 1815	erja.mesikammen@diak.fi
Sanna	Jalonen	044 9072073	sanna.jalonen@turkuamk.fi
Ari	Hovila	0294498056	ari.hovila@uva.fi
Markus	Häkkinen	0401981150	markus.hakkinen@xamk.fi
Sanna	Mäenpää	0447103559	sanna.maenpaa@samk.fi
Neea	Savilaakso	+358 504357977	neea.savilaakso@metropolia.fi
Anne	Väätäinen	044 7101 602	anne.vaatainen@kamk.fi
Jenni	Evesti	0505914504	jenni.evesti@oulu.fi
Katariina	Alha	0405269122	katariina.alha@oulu.fi
Ari	Hälikkä	+358 50 5557305	ari.halikka@haaga-helia.fi
Jarmo	Jaskari	040 8680680	jarmo.jaskari@seamk.fi
Hannu	Terävä	+358503400132	hannu.terava@tuni.fi
Johanna	Närhi	040 5032136	johanna.narhi@hamk.fi
Laura	Nykanen	0403577248	laura.nykanen@centria.fi
Taina	Turpeinen	+358 40 8609516	taina.turpeinen@uniarts.fi
Katarina	Pihl	+358 469219890	katarina.pihl@abo.fi
Aino	Piirainen	040 846 8246	aino.piirainen@lapinamk.fi
Susanne	Homén-Lindberg	050-5700761	susanne.homen-lindberg@arcada.fi
Ulrica	Isaksson	0447998402	ulrica.isaksson@novia.fi
Laura	Salmi	050 4417534	laura.salmi@utu.fi
Mervi	Hätinen	0447855007	mervi.hatinen@savonia.fi
Jani	Hartonen	040-8053474	jani.hartonen@jyu.fi
Susanna	Kokkinen	050-3016913	susanna.kokkinen@aalto.fi
Anni	Ronkainen	0404844423	anni.ronkainen@ulapland.fi
Kari	Tiainen	050 434 3689	kari.tiainen@karelia.fi
Mari	Pehkonen	040 355 3915	mari.pehkonen@uef.fi
Juha	Hannikainen		hy-arkki@helsinki.fi

3. Onko organisaatiollanne arkistolain 14 §:n mukainen pysyvästi säilytettävien aineistojen siirtovelvollisuus Kansallisarkistoon? Kysymys koskee vain nykyistä organisaatiota, ei edeltäjiä.

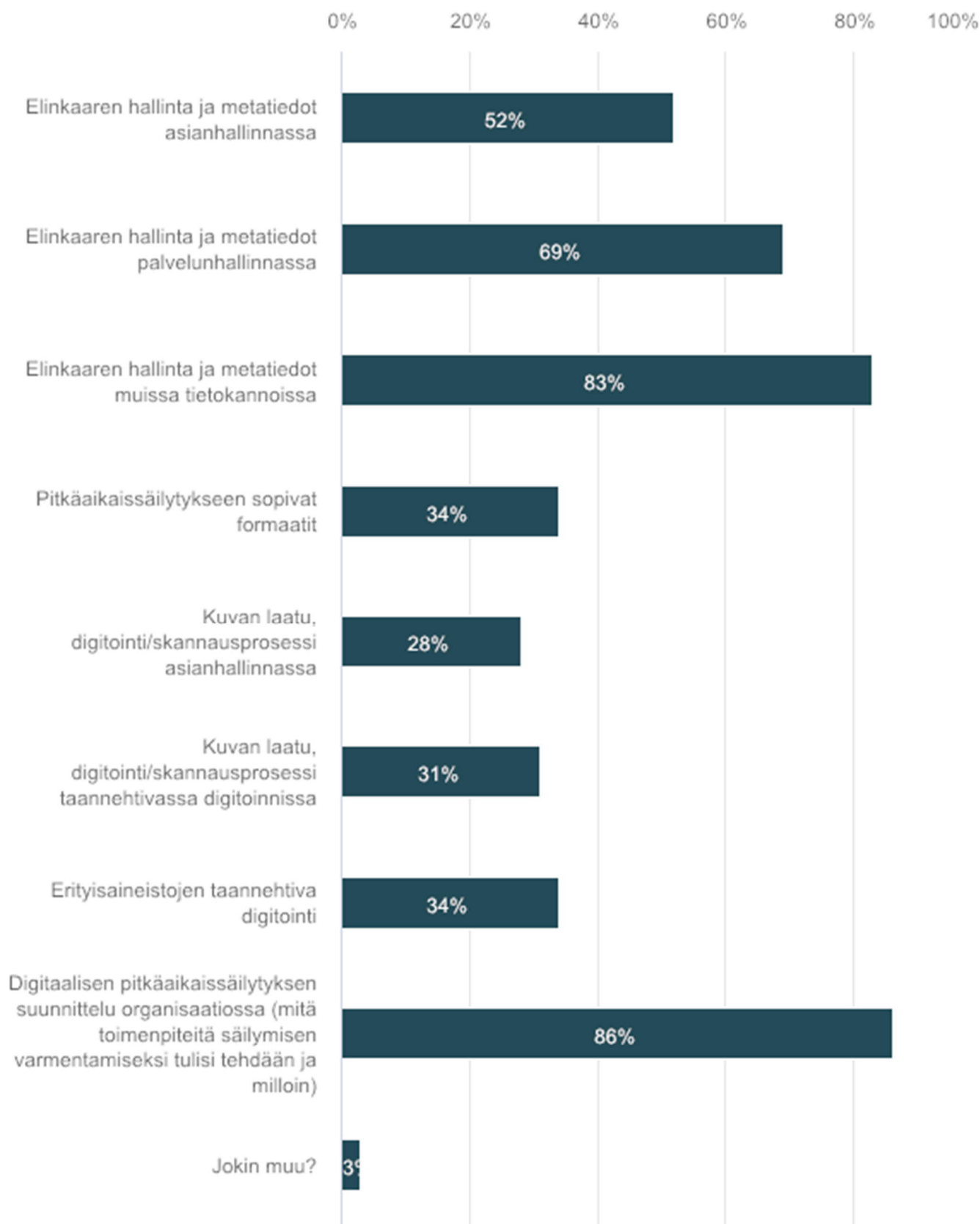
Vastaajien määrä: 29

	n	Prosentti
Kyllä	6	20,69%
Ei	22	75,86%
Kyllä, mutta siirtovelvollisuudesta poiketaan Kansallisarkiston päätöksellä	1	3,45%

4. Mistä asioista tulisi olla enemmän tai tarkempia yhteisiä määrittelyjä pitkäaikaissäilytyksen, pysyvän säilytyksen ja arkistoinnin tarpeisiin?

Vastaajien määrä: 29, valittujen vastausten lukumäärä: 122

	n	Prosentti
Elinkaaren hallinta ja metatiedot asianhallinnassa	15	51,72%
Elinkaaren hallinta ja metatiedot palvelunhallinnassa	20	68,97%
Elinkaaren hallinta ja metatiedot muissa tietokannoissa	24	82,76%
Pitkäaikaissäilytykseen sopivat formaatit	10	34,48%
Kuvan laatu, digitointi/skannausprosessi asianhallinnassa	8	27,59%
Kuvan laatu, digitointi/skannausprosessi taannehtivassa digitoinnissa	9	31,03%
Erityisaineistojen taannehtiva digitointi	10	34,48%
Digitaalisen pitkäaikaissäilytyksen suunnittelu organisaatiossa (mitä toimenpiteitä säilymisen varmentamiseksi tulisi tehdä ja milloin)	25	86,21%
Jokin muu?	1	3,45%

Avoimeen tekstikenttään annetut vastaukset

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Jokin muu?	Kaikki yhteiset toimintatavat tervetulleita

5. Minkälaisia näkemyksiä organisaatioillanne on arkistoinnin kansallisen tietojärjestelmäinfrastruktuurin kehittämiseksi?

Vastaajien määrä: 18

Vastaukset
Korkeakouluilla olisi hyvä olla yhteisiä linjauksia ja ratkaisuja
Korkeakoulujen yhteinen tietojärjestelmä sähköiseen arkistointiin. Korkeakoulujen tarpeiden huomiointi sähköisessä arkistoinnissa. Huomioidaan myös korkeakoulujen omat sähköisen arkistoinnin ratkaisut.
Yhteisten linjausten tulisi olla selkeät, jotta arkistoinnin kehittäminen ja kokonaan digitaaliseen tiedonhallintaan siirtyminen olisi mahdollisimman mutkatonta - lähtökohdat ja tulkinnat eivät kuitenkaan kaikilla alan toimijoilla ole samat.
Tässä vaiheessa ei erityisiä näkemyksiä asiaan.
Yhteiset toimintatavat, määritykset ja soveltuvilta osin myös järjestelmät tukisivat sähköistä säilyttämistä. Kansalliset järjestelmät etenkin tutkimus- ja opetusaineistojen arkistointiin olisivat kannatettavia mm. yhteiskäyttöisyyden ja avoimen datan näkökulmista.
Tarvitaan kansallisia ratkaisuja ja joustavuutta ratkaisujen käyttöön.
Sähköistä arkistointia varten tulisi olla olemassa kansallinen ratkaisu (tietojärjestelmä) johon arkistonmuodostaja voi luovuttaa Kansallisarkiston seulontapäätöksen mukaiset aineistonsa. Näiden aineistojen luovutus ja käyttö arkistosta tulisi olla organisaatiolle maksutonta.
Pysyvästi säilytettävien aineistojen osalta valtakunnallisten arkistointipalvelujen käyttöönotto olisi suotavaa, esimerkiksi AMKn opinnäytetyöt, jotka nyt julkaistaan Theseus-järjestelmässä ja tutkintotodistustiedot.
Yhteistyö nähdään arvokkaana ja sitä voidaan lisätä, mikäli organisaatioiden erilaiset toimintaympäristöt ja erilaiset toimintatavat pystytään huomioimaan.
-
Yliopistoilla mahdollisuus halutessaan siirtää (kopioida) kaikki tai osa aineistoistaan kansalliseen arkistopalveluun (SAPA/PAS) jatkuvasti tai määrävuosittain; vastavuoroisesti yliopistoilla mahdollisuus hakea (kopioida) arkistolaitoksessa digitoituja aineistoja omaan järjestelmään (historiakantaan) ja/tai ainakin hakumahdollisuus tiettyihin digitoituihin aineistoihin (yliopiston edeltäjien aineistot) ilman erillistä korvausta.
Universitetens borde också ha möjlighet att flytta material som ska bevaras varaktigt till ett nationellt arkiv.
Mitä enemmän kehitetään kansallisella tasolla sitä vähemmän aikaa menee jokaisella organisaatiolla kehittää itse.
Korkeakoulujen hallintoaineistoille riittänee organisaatiokohtaiset säilytysratkaisut, vaikkakin myös yhteinen arkistointiratkaisu voisi olla kehittämisen arvoinen, koska kaikilla on samoja tarpeita arkistoinnin kohdalla. Tutkimusaineistojen kohdalla kansallisen arkistoratkaisun tarve saattaisi olla kuitenkin tärkeämpi kehittämiskohde.
Yhdenmukaiset käytännöt, tiedon jakaminen ja yhteistyö tärkeää.
Sellaiset tietojärjestelmä- ja alustaratkaisut, joiden hankinta ja rakentaminen yksin ei tuota erityistä lisäarvoa ja joiden palvelut ovat yleisiä, kannattaa tehdä yhteistyössä. Arkistoinnin ratkaisu voisi hyvin olla tällainen ratkaisu. Haasteena juuri nyt on, että investointeja ja valintoja on jo tehty ja Jyväskylän yliopistokin on aloittamassa sähköisen arkistoinnin hankinnan. Kun tuollaisia hankintoja on tehty, halutaan investoinnista pidempiaikainen hyöty. Arkistoinnin yhteinen ratkaisu saattaisi olla sopiva ja tarpeen niille korkeakouluille, joilla ratkaisua ei vielä ole tai on aikomus vaihtaa järjestelmää. Muille korkeakouluille pitäisi tarjota käyttöönottomahdollisuus myöhemmässä vaiheessa.

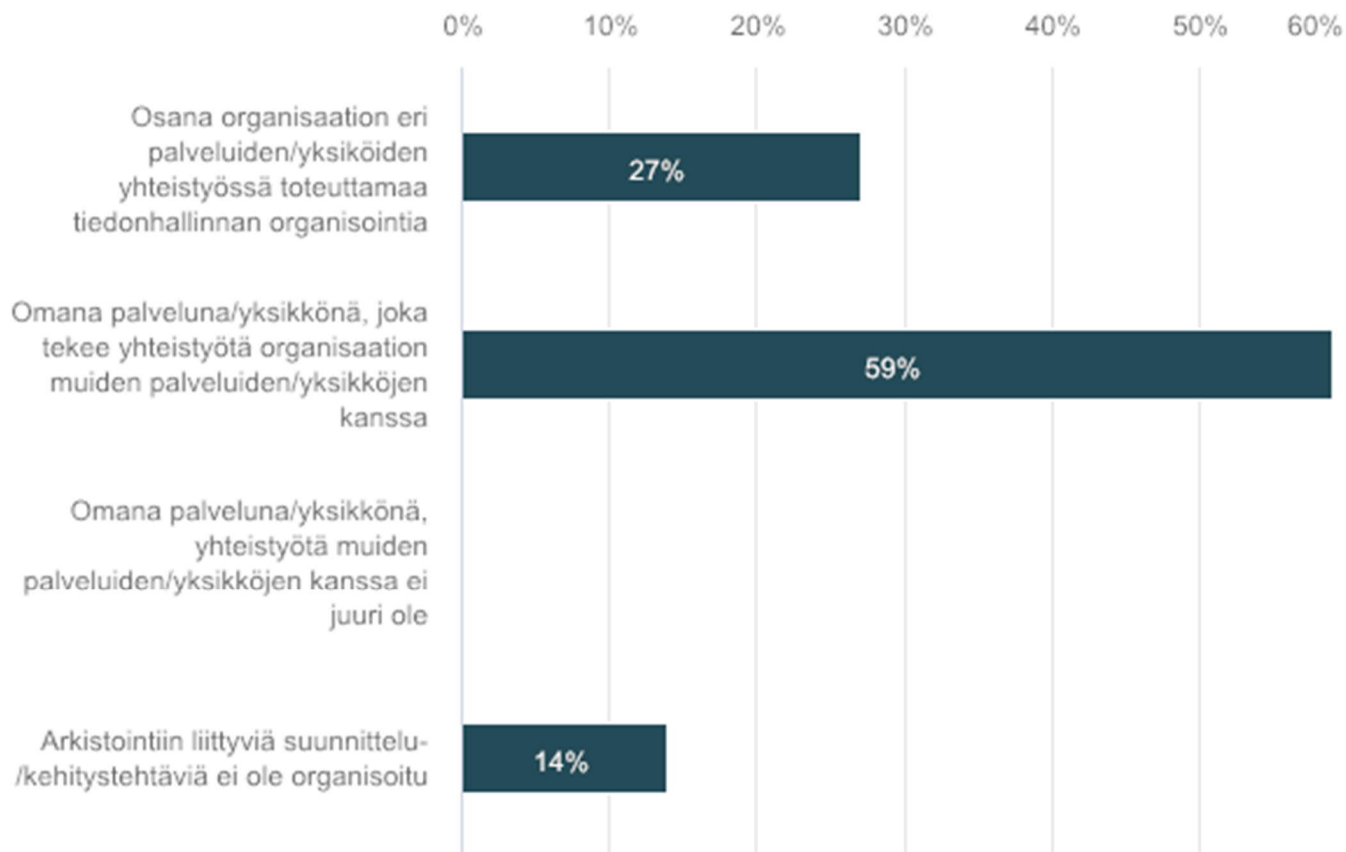
Tilanne pitäisi saada selkeytettyä niin lainsäädännön kuin ohjeistuksenkin puolesta. Nyt moni on epävarma ja odottaa aiempien vuosien keskustelujen ja mm. KDK-suunnitelmien vuoksi kansallista ratkaisua, eikä suunnittele lainkaan pitkällä tähtäimellä. Lisäksi alalle pitäisi kiireesti saada laadukasta täydennyskoulutusta.

Voisiko valittavissa voisi olla kansallisia yhteisiä tietojärjestelmäratkaisuita sen sijaan, että jokainen toimija toteuttaa omat järjestelmähankintansa ja kilpailuttamisensa erikseen? Toisaalta, yhteiset isoina konsortioina toteutettavat järjestelmähankinnat eivät nekään liene täysin ongelmattomia.

6. Tiedonhallintalaissa ja arkistolaissa on asetettu organisaatioille velvoitteita tiedonhallinnan ja arkistoinnin järjestämisestä ja vastuiden määrittelystä. Miten arkistointiin tähtäävä suunnittelu on teillä organisoitu?

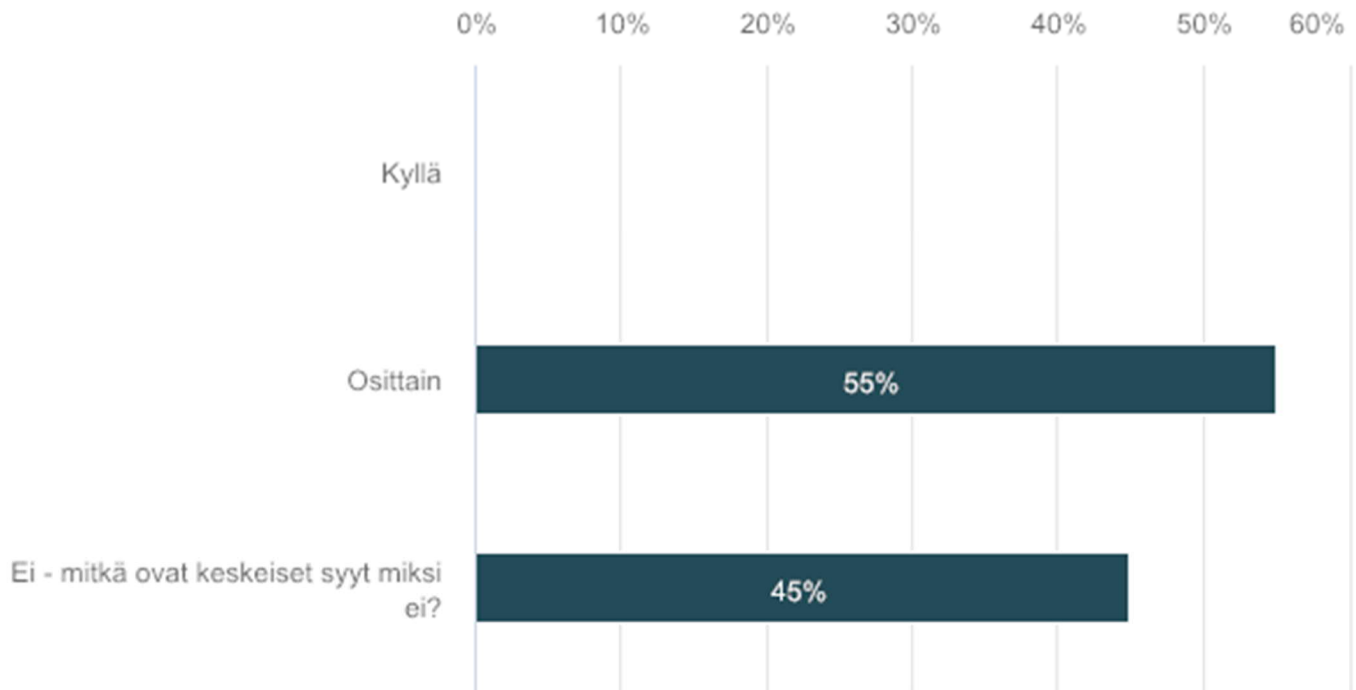
Vastaajien määrä: 29

	n	Prosentti
Osana organisaation eri palveluiden/yksiköiden yhteistyössä toteuttamaa tiedonhallinnan organisointia	8	27,59%
Omana palveluna/yksikkönä, joka tekee yhteistyötä organisaation muiden palveluiden/yksikköjen kanssa	17	58,62%
Omana palveluna/yksikkönä, yhteistyötä muiden palveluiden/yksikköjen kanssa ei juuri ole	0	0%
Arkistointiin liittyviä suunnittelu-/kehitystehtäviä ei ole organisoitu	4	13,79%

7. Toteutuuko pysyvästi säilytettävien tai arkistoitavien asiakirjojen elinkaari yksinomaan digitaalisessa muodossa? Ovatko prosessit sähköisiä alusta loppuun?

Vastaajien määrä: 29

	n	Prosentti
Kyllä	0	0%
Osittain	16	55,17%
Ei - mitkä ovat keskeiset syyt miksi ei?	13	44,83%

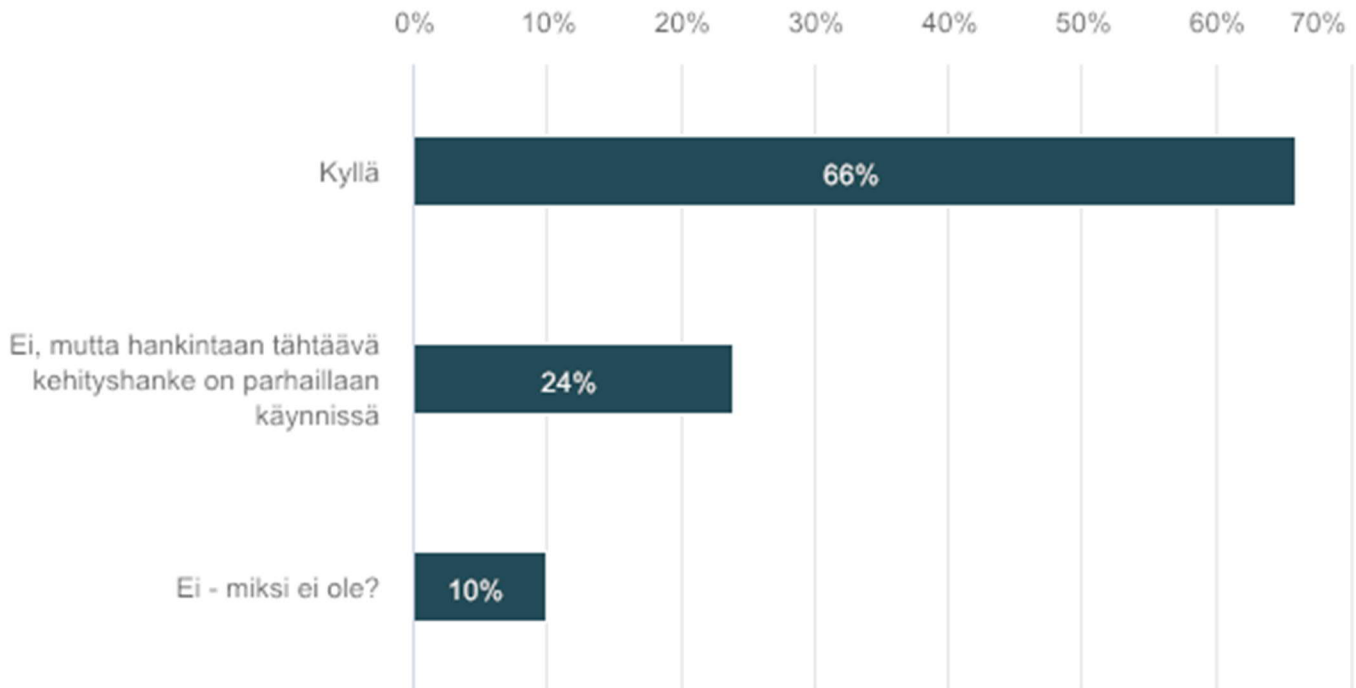
Avoimeen tekstikenttään annetut vastaukset

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Ei - mitkä ovat keskeiset syyt miksi ei?	Meillä ei ole vaatimukset täyttävää arkistointijärjestelmää eikä asianhallintajärjestelmää
Ei - mitkä ovat keskeiset syyt miksi ei?	Metropolian arkisto on puhtaasti paperiarkisto. Olemme siirtymässä sähköiseen arkistointiin tulevaisuudessa.
Ei - mitkä ovat keskeiset syyt miksi ei?	Sähköisen arkistointijärjestelmän puuttuminen.
Ei - mitkä ovat keskeiset syyt miksi ei?	Sähköisen säilytysjärjestelmän puute
Ei - mitkä ovat keskeiset syyt miksi ei?	Yliopistossa on meneillään sähköisen säilytysjärjestelmän sekä sähköisen allekirjoituspalvelun käyttöönotto. Kun nämä valmistuvat, tiettyjen prosessien osalta, esim. pöytäkirjat, on olemassa valmius ottaa käyttöön täysin sähköinen prosessi.
Ei - mitkä ovat keskeiset syyt miksi ei?	kaikki prosessit eivät ole sähköisiä

Ei - mitkä ovat keskeiset syyt miksi ei?	Arkistolaitoksen pysyvän säilyttämisen lupaa ei ole; luvan hakemista on suunniteltu, mutta on odotettu mm. mitä opinnäytetöiden sähköisessä arkistoinnissa on tapahtumassa valtakunnallisesti
Ei - mitkä ovat keskeiset syyt miksi ei?	Ei ole sähköistä arkistoa.
Ei - mitkä ovat keskeiset syyt miksi ei?	Sähköisen allekirjoituksen käytänteet epäselviä, mikä menetelmä otetaan käyttöön missäkin tapauksessa ja millä välineellä
Ei - mitkä ovat keskeiset syyt miksi ei?	ei ole olemassa sähköistä arkistoa
Ei - mitkä ovat keskeiset syyt miksi ei?	Tiedonohjausjärjestelmää / TOS:aa ei ole otettu vielä käyttöön (valmius olemassa); nykyisen asianhallintajärjestelmän versio ei tue / liian vanha (uuden version hankinta suunnitteilla).
Ei - mitkä ovat keskeiset syyt miksi ei?	Ei ole asetettu etusijalle.
Ei - mitkä ovat keskeiset syyt miksi ei?	Poikkeuksena opinnäytetöiden arkistointi sähköisesti, muutoin prosessit ovat hybridejä eikä puhtaasti sähkösyntyisiä prosessia ole toistaiseksi.

8. Onko organisaatiollanne käytössään tiedon elinkaariohjausta toteuttava SÄHKE-määrittysten mukainen asianhallintajärjestelmä

Vastaajien määrä: 29

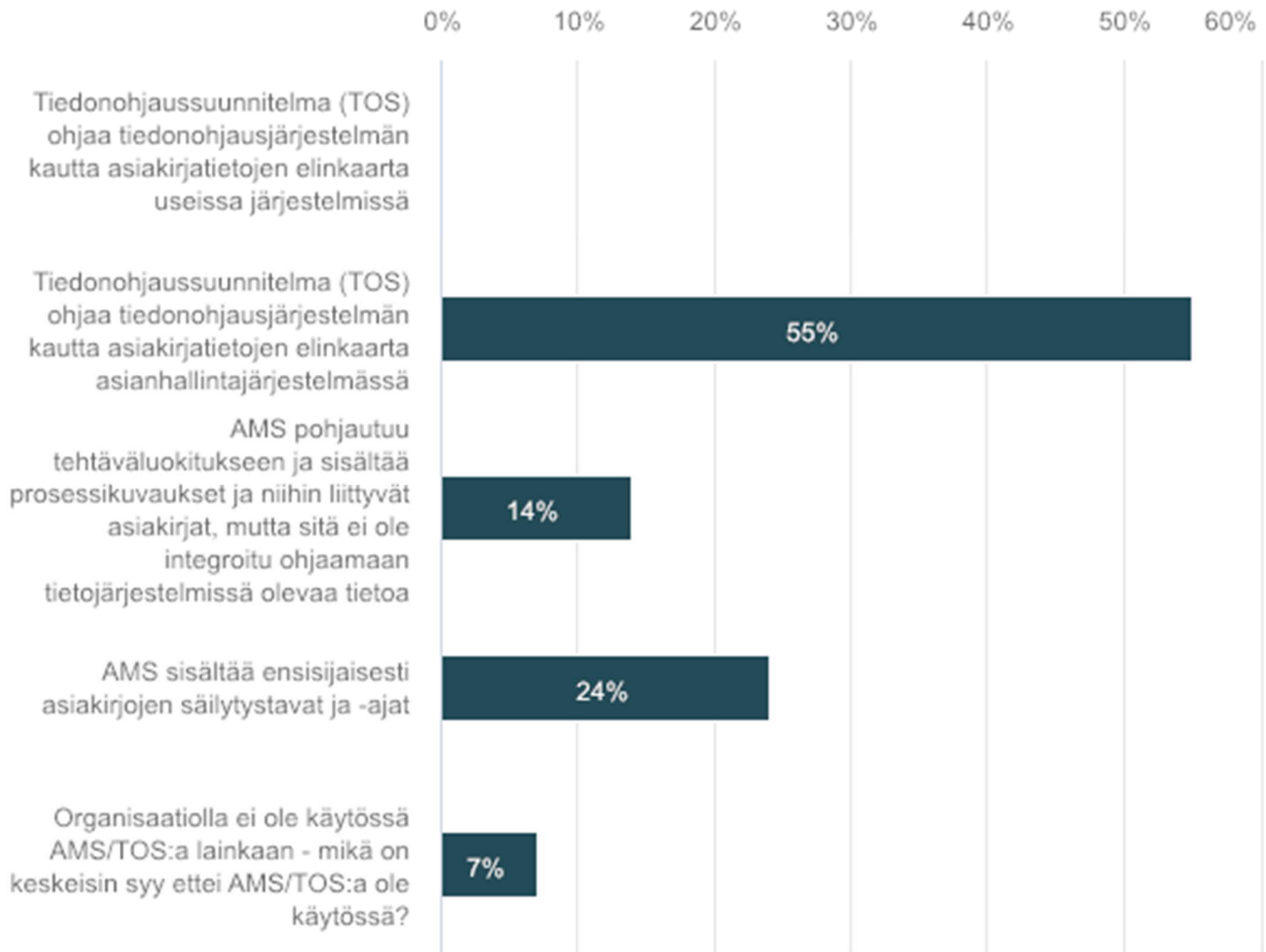
	n	Prosentti
Kyllä	19	65,52%
Ei, mutta hankintaan tähtäävä kehityshanke on parhaillaan käynnissä	7	24,14%
Ei - miksi ei ole?	3	10,34%

Avoimeen tekstikenttään annetut vastaukset

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Ei - miksi ei ole?	vähäiset resurssit, käytössä olevat Vaasan kaupungin järjestelmät
Ei - miksi ei ole?	ei ole katsottu, että se on tarpeellinen
Ei - miksi ei ole?	Ei ole asetettu etusijalle.

9. Miten organisaationne on toteuttanut arkistolain edellyttämän arkistonmuodostussuunnitelman (AMS)?

Vastaajien määrä: 29

	n	Prosentti
Tiedonohjaussuunnitelma (TOS) ohjaa tiedonohjausjärjestelmän kautta asiakirjatietojen elinkaarta useissa järjestelmissä	0	0%
Tiedonohjaussuunnitelma (TOS) ohjaa tiedonohjausjärjestelmän kautta asiakirjatietojen elinkaarta asianhallintajärjestelmässä	16	55,17%
AMS pohjautuu tehtäväluokitukseen ja sisältää prosessikuvaukset ja niihin liittyvät asiakirjat, mutta sitä ei ole integroitu ohjaamaan tietojärjestelmissä olevaa tietoa	4	13,79%
AMS sisältää ensisijaisesti asiakirjojen säilytystavat ja -ajat	7	24,14%
Organisaatiolla ei ole käytössä AMS/TOS:a lainkaan - mikä on keskeisin syy ettei AMS/TOS:a ole käytössä?	2	6,9%

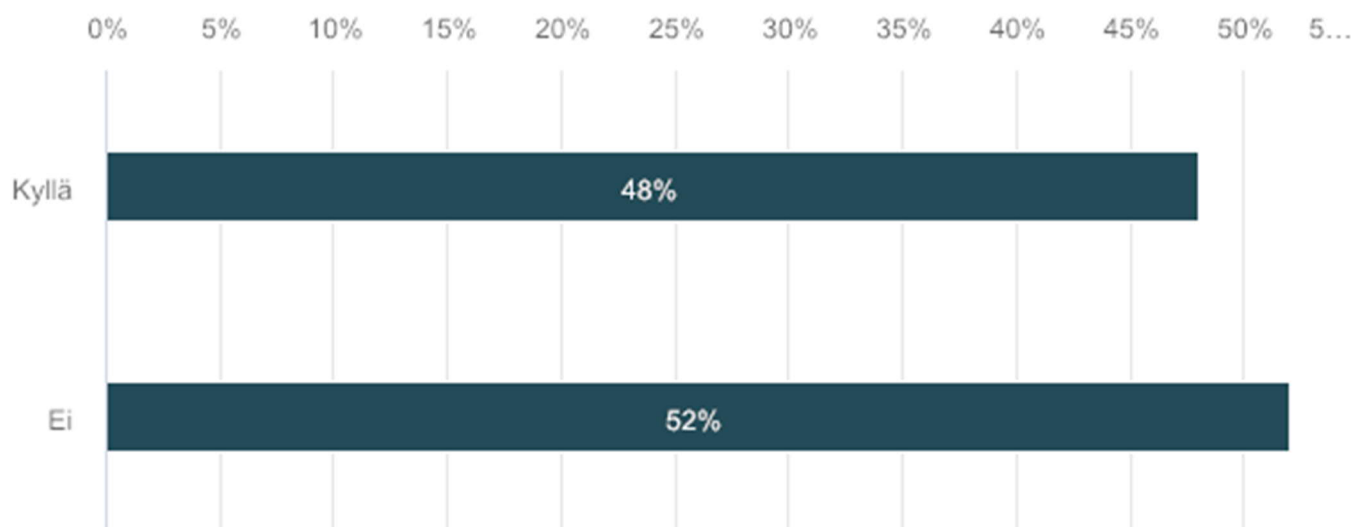
Avoimeen tekstikenttään annetut vastaukset

Vastausvaihtoehdot	Teksti
--------------------	--------

Organisaatiolla ei ole käytössä AMS/TOS:a lainkaan - mikä on keskeisin syy ettei AMS/TOS:a ole käytössä?	Ei ole ollut resurssia tehdä AMS/TOS:a. Olemassa on vanha AMS, jota sovelletaan toistaiseksi.
Organisaatiolla ei ole käytössä AMS/TOS:a lainkaan - mikä on keskeisin syy ettei AMS/TOS:a ole käytössä?	Tähän asti on edeltäjän AMS ollut käytössä, täydennettynä. Oma AMS on nyt työn alla meillä.

10. Onko organisaatiossanne tehty päätöstä sähköiseen arkistointiin siirtymisestä?

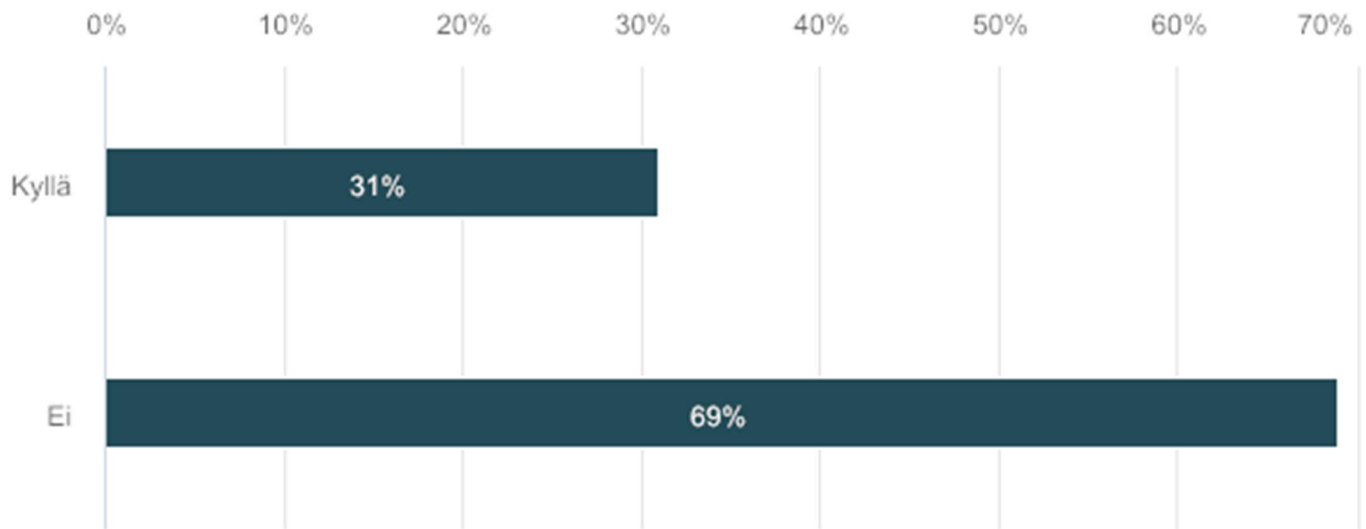
Vastaajien määrä: 29

	n	Prosentti
Kyllä	14	48,28%
Ei	15	51,72%

11. Ovatko Kansallisarkiston organisaatiollenne antamat seulontapäätökset ajantasaisia? Kattavatko ne kaikki organisaation tehtävät?

Vastaajien määrä: 29

	n	Prosentti
Kyllä	9	31,03%
Ei	20	68,97%

12. Kansallisarkistolle tehtävässä seulontaesityksessä arkistolain piirissä olevan toimijan tulee esittää, mitkä sen toiminnassa syntyvät asiakirjatiedot tulisi arkistoida (arkistolain mukaan säilyttää pysyvästi). Onko teillä riittävästi tietoa siitä, miten asiakirjatietojen arvonmääritys esityksessä tehdään?

Vastaaajien määrä: 27

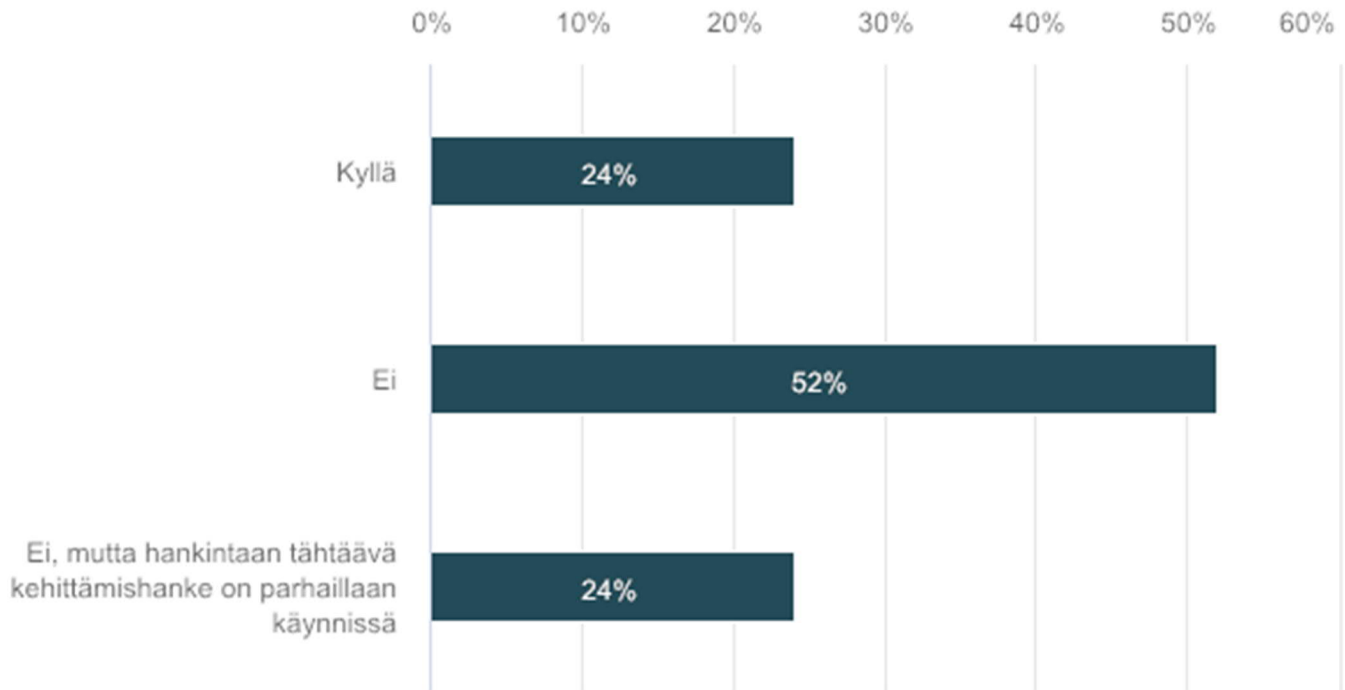
Vastaukset
Kyllä
Yksittäisenä organisaationa ei, mutta amk-yhteistyössä kyllä
On, mutta tieto keskittyy vain tiedonhallinnan asiantuntijalle.
Ei ole riittävästi tietoa.
Ei ole riittävästi tietoa.
Meillä ei ole riittävästi tietoa siitä, miten arvonmääritys tehdään.
Kyllä.
Kyllä on riittävästi tietoa.
Kyllä, mutta lisätietoa olisi hyvä saada.
Kyllä
Ei
Ei
Emme siirrä mitään aineistoa Kansallisarkistoon
Käsittääksemme on
Kyllä on.
Ammattikorkeakouluille on annettu oma seulontapäätös vuonna 2017.
On riittävästi tietoa (Kansallisarkiston ohjeistus).
Ja.
Tällä hetkellä ei ole, sillä nykyinen asianhallinnan henkilökunta ei ole osallistunut seulontaesityksen laadintaan.
Ei ole.
Kyllä. Epäselvää kuitenkin on, tekeekö kansallisarkisto jatkossa seulontapäätöksiä myös yliopistoille? Ongelmana on, että yliopistot säilyttäisivät itse arkistoaineiston, mutta eivät saisi itse päättää mitä säilyttävät. Toisaalta jos päätöksen saisi tehdä itse, voisi olla vaarana, etteivät päätökset ole vastuullisia tai, että ne eroavat toisistaan merkittävästi.
Kyllä. Kansallisarkisto on luvannut toimittaa tarkennuksia aiempaan seulontapäätökseen.
Seulontaesityksen tekemisestä on pyydetty ohjeistus tammikuussa 2020. Esityksen tekeminen vaatii paljon perehtymistä, annettu kirjallinen ohjeistus ei välttämättä yksistään riitä. Kansallisarkiston kontaktihenkilö on luvannut auttaa tarpeen mukaan esityksen tekemisessä.
Kyllä on.
Tällä hetkellä ei ole, sillä nykyisellä asianhallinnan henkilökunnalla ei ole kokemusta seulontaesityksen laatimisesta.

Kyllä

Ei. Useita aineistoja koskien on olemassa ohjeistuksia ja aikaisempia linjauksia, mutta joidenkin aineistojen osalta arvonmäärityksessä on suuria haasteita (esim. tutkimusaineisto). Aineiston tietosisältö voi aikojen kuluessa muuttua siten, että aikoinaan pysyvään säilyttämiseen vaikuttanut sisältö saattaa nykyisellään sijaita toisaalla. Ohjeistukset ja aikaisemmat seulontapäätökset ovat pitkälti asiakirjalähtöisiä, mutta tietosisältöjen sähköistyessä on käynyt paikoin haasteellisemmaksi paikallistaa, mistä kohtaa tiedon saa parhaiten talteen.

13. Onko organisaatiollanne käytössä säilytysjärjestelmä asianhallinnan ja operatiivisten tietojärjestelmien käyttöön?

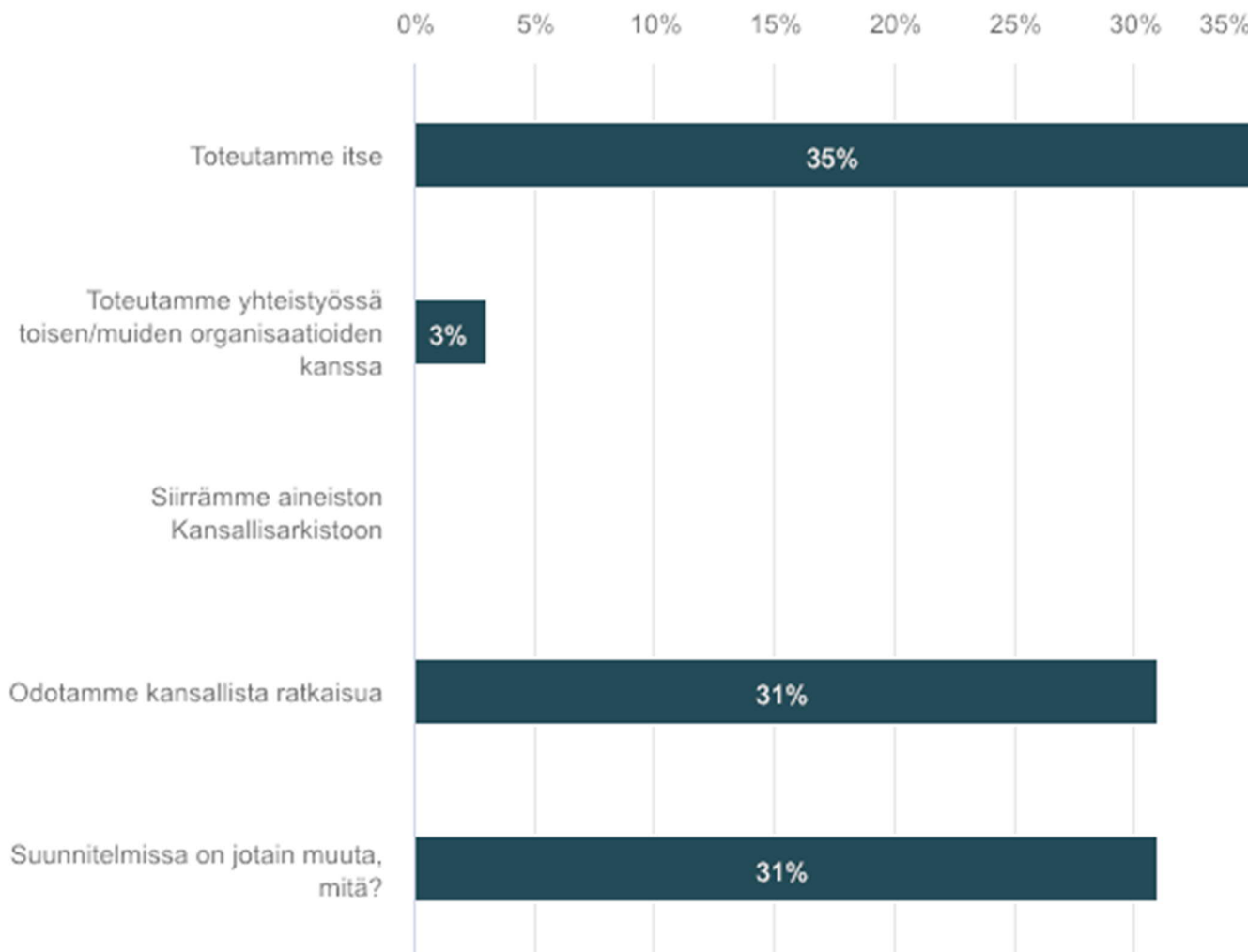
Vastaajien määrä: 29

	n	Prosentti
Kyllä	7	24,14%
Ei	15	51,72%
Ei, mutta hankintaan tähtäävä kehittämishanke on parhaillaan käynnissä	7	24,14%

14. Miten lopullinen sähköinen arkistointi toteutetaan organisaationne osalta?

Vastaajien määrä: 29

	n	Prosentti
Toteutamme itse	10	34,48%
Toteutamme yhteistyössä toisen/muiden organisaatioiden kanssa	1	3,45%
Siirrämme aineiston Kansallisarkistoon	0	0%
Odotamme kansallista ratkaisua	9	31,04%
Suunnitelmissa on jotain muuta, mitä?	9	31,03%

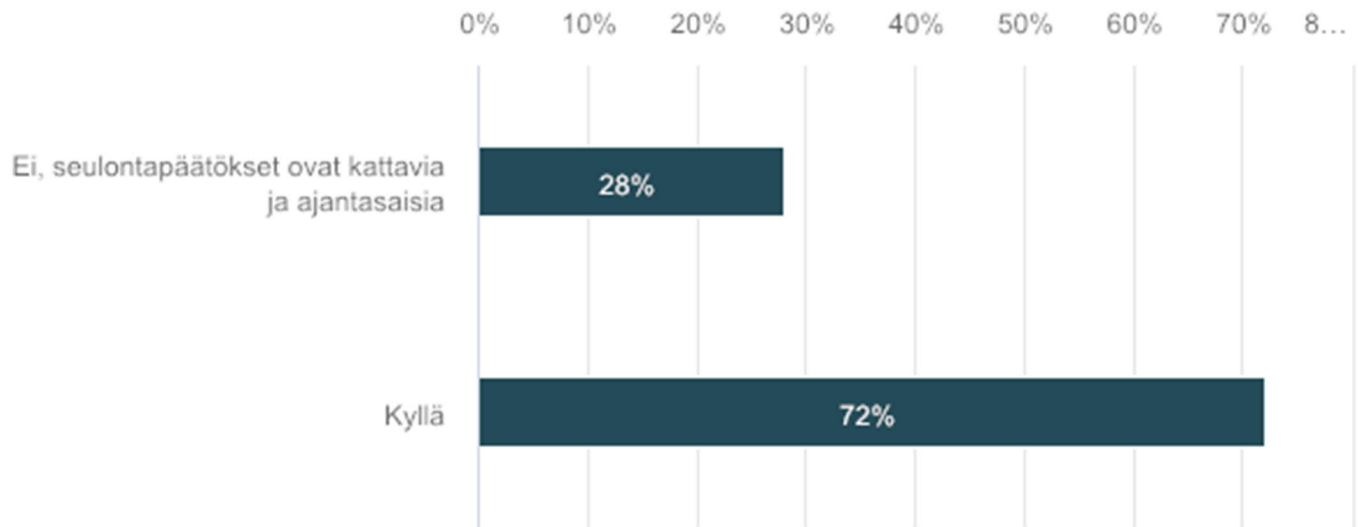
Avoimeen tekstikenttään annetut vastaukset

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Suunnitelmissa on jotain muuta, mitä?	Odotamme kansallista jatkaisua, mutta etenemme omaan tahtiin
Suunnitelmissa on jotain muuta, mitä?	Odotamme kansallista ratkaisua ainakin osaan pysyvästi säilytettävää aineistoa, mutta emme tiedä, mikä on kansallisen ratkaisun tilanne tällä hetkellä.

Suunnitelmissa on jotain muuta, mitä?	Yhdessä toisten ammattikorkeakoulujen kanssa tai itsenäisesti.
Suunnitelmissa on jotain muuta, mitä?	- voiko vastata kahteen kohtaan? Meillä on nyt valmius arkistoida sähköisesti (pysyvästi) tweb-arkistoon, jos haetaan arkistolaitoksen lupa jne. Toisaalta olemme odottaneet kansallista ratkaisua, esim. opinnäytetyöt. Ja nyt odotamme kansallisarkiston kannanottoa tiedonhallintalakiin.
Suunnitelmissa on jotain muuta, mitä?	Seuraamme yhteistyöhankkeiden etenemistä ja joko etenemme yksin tai yhteistyössä muiden kanssa.
Suunnitelmissa on jotain muuta, mitä?	Ei tietoa onko yhteistyötä vai ei
Suunnitelmissa on jotain muuta, mitä?	Mahdollisuuden on odottaa kansallista ratkaisua esimerkiksi tutkimusaineistoa ja opinnäytetöitä varten, ja myös toteuttaa arkistointi itse tai yhteistyössä muiden organisaatioiden kanssa.
Suunnitelmissa on jotain muuta, mitä?	Meillä on mahdollisuus toteuttaa arkistointi itse, mutta odotamme, että korkeakoulujen asia linjattaisiin kansallisesti. Toivomme siis yhteistä ratkaisua. Tutkimusaineistot ovat tässäkin oma kysymyksensä.
Suunnitelmissa on jotain muuta, mitä?	Seuraamme vielä kansallista tilannetta ja temme päätöksen sähköisestä arkistoinnista myöhemmin.

15. Onko organisaatiollanne operatiivisissa tietojärjestelmissä tietoaineistoja, joille ei ole ajantasaista seulontapäätöstä (tietosisällön tutkimuksellista arvoa ei ole arvioitu)?

Vastaajien määrä: 29

	n	Prosentti
Ei, seulontapäätökset ovat kattavia ja ajantasaisia	8	27,59%
Kyllä	21	72,41%

16. Jos vastasit kohtaan 15. kyllä, missä tehtävissä syntyviltä aineistoilta puuttuu seulontapäätös?

Vastaajien määrä: 21

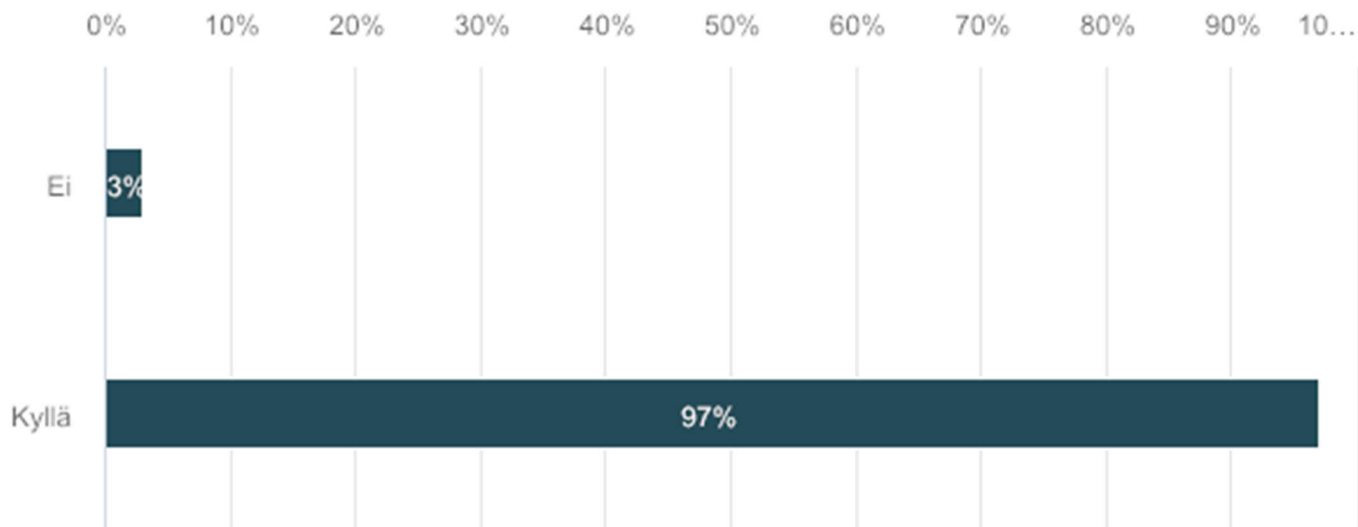
Vastaukset
Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta, soveltava tutkimus. Päätöstö odotellaan edelleen, vaikka se luvattiin AMK-seulontapäätöksen yhteydessä.
TKI-aineistoissa
Ammattikorkeakoulujen päätöstä pitäisi ylipäättään ajantasaistaa. Siitä puuttuu joitakin asiakirjoja, mutta erityisesti tutkimusaineistoa koskeva seulontapäätöspuuttuu. Tarvitaan myös selkeä ratkaisu opinnäytetöiden arkistoinnista sekä hanke- ja opintotietojen arkistointivastuusta.
Osa TKI-palveluihin ja kv-toimintaan liittyvistä seulontapäätöksistä on yleisellä tasolla.
Asiaa selvitetään.
Jos tässä tarkoitetaan organisaation sisäisiä seulontapäätöksiä, niin niitä kyllä puuttuu. Metropolian paperiaineiston hallintaan tarkoitettu arkistonmuodostussuunnitelma on tarkoitus päivittää sähköiseen tiedonohjaussuunnitelmaan.
Yliopiston hallinto uudistettiin v. 2016, ja sen jälkeen monet tehtävät ovat uudistuneet niin paljon, että ajantasaisia seulontapäätöksiä ei ole ainakaan näiltä osin.
Mm. tutkimusaineistot
Tutkimus, erityisesti Tutkimusaineistojen hallinta
Esimerkiksi KA:n seulontapäätöksen ratkaisemattomat kohta: "Kansallisarkisto valmistelee syksystä 2017 alkaen kriteerit yliopistojen tutkimusaineistojen, ammattikorkeakoulujen TKI-aineistojen sekä valtion sektoritutkimuslaitosten arvonmäärittystä varten. Tämän jälkeen Kansallisarkisto päättää erikseen tutkimustoiminnan ja TKI-hankkeiden pohjaaineistojen pysyvästä säilyttämisestä."
AMK-tasoinen seulontapäätös olemassa mutta ei kosketa ihan kaikkia osia
Tutkimushankkeiden aineistot (ei varsinaista omaa tietojärjestelmää).
För samtligt material.
Kuntien tehtäväluokituksen tehtäväluokkien 03 ja 14 mukaiset tehtävät.
Kartläggning är under arbete.
En osaa sanoa, mutta epäilen että sellaisia on.
Ks. kohta 11. Ainakin koulutuksen ja tutkimuksen osalta puuttuu ajantasainen seulontapäätös, joka olisi kattava.
Seulontapäätös on 10 vuotta vanha. Lähtökohtaisesti tarvitaan uudempi jokaisen muodostuvan tietoaineiston osalta. Keskeisiä järjestelmiä ovat esimerkiksi opintohallinnon käyttämät tietojärjestelmät, HR-järjestelmät, tutkimustietojärjestelmä, rekrytointijärjestelmä jne.
Seulontapäätökset eivät ole ajantasaisia, mutta tutkimuksellinen arvo on kyllä tunnistettu, jos näitä järjestelmistä löytyy.
Asianhallinnalla ei tilanteesta tarkkaa kattavaa tietoa tällä hetkellä.
Siinä vaiheessa, kun aikasempi erityisesti paperimuotoisten asiakirjojen pohjalta muodostettu AMS laajennettiin tietosisällöltään asianhallintajärjestelmää ohjaavaksi TOS:ksi, nousi esille useita kysymyksiä ja pohdintoja ja tunnistettiin myös useita aineistoja, jotka käytännön tiedonohjauksen kannalta tuli tunnistaa erillisinä asiakirjoina sen sijaan, että ne olisi voinut niputtaa osaksi prosessia.

17. Tallennetaanko omissa järjestelmissänne syntyviä pysyvästi säilytettäviä/arkistoitavia tietoaineistoja uudelleen valtakunnallisiin järjestelmiin? Esimerkiksi opiskelijarekisterin tietoja valtakunnalliseen opiskelijatiedon tietovarantoon tai ympäristönsuojeluntehtävissä asianhallinnassa muodostuvia tietoja valtakunnalliseen ympäristönsuojelun tietojärjestelmään.

Vastaajien määrä: 29

	n	Prosentti
Ei	1	3,45%
Kyllä	28	96,55%

18. Jos vastasit kohtaan 17. kyllä, missä tehtävissä ja mihin valtakunnallisiin järjestelmiin liittyen näin tapahtuu?

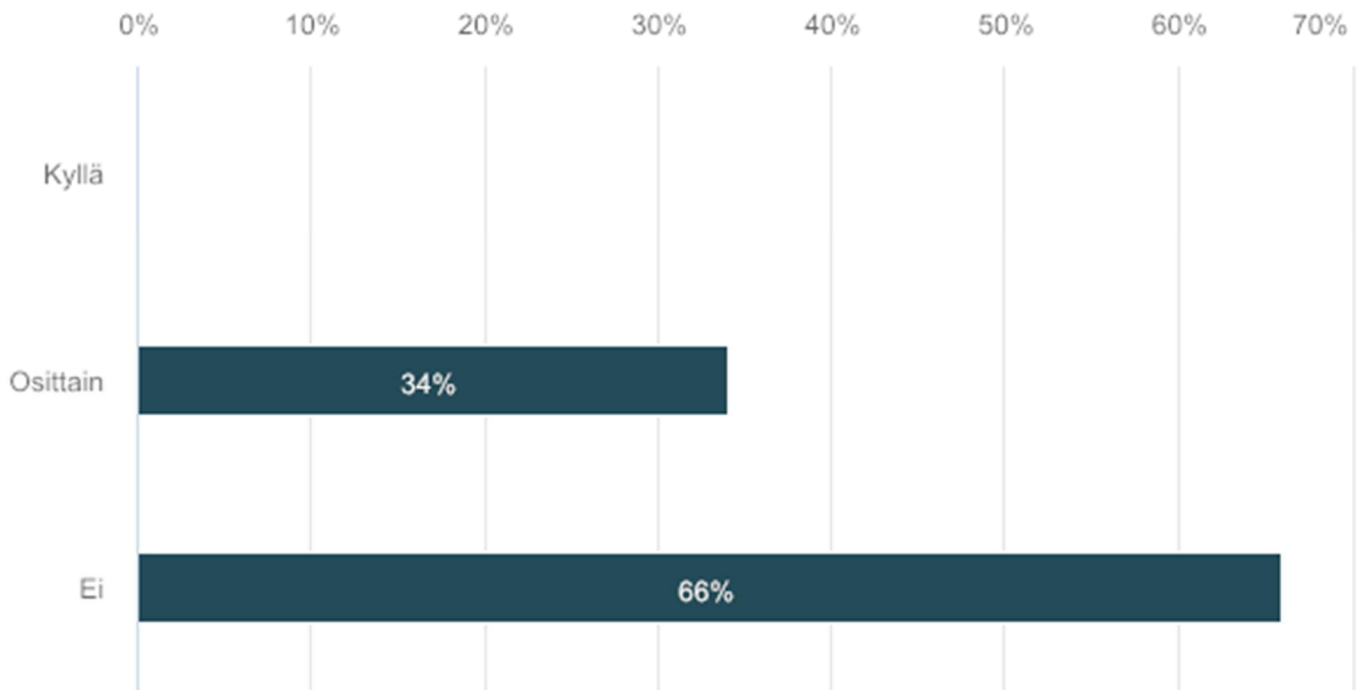
Vastaajien määrä: 28

Vastaukset
Opiskelijapalvelut -> Virta, Vipunen jne
Opiskelijahaku ja -valintatiedot Opetushallituksen ylläpitämässä yhteisvalintarekisterissä Julkaistut opinnäytetyöt Theseus-julkaisuarkistossa opiskeluoikeus-, ilmoittautumis-, tutkinto- ja opintosuoritustiedot VIRTA-tietovarantoon
Opiskelijahallinnon ja hankehallinnan tehtävissä. Tämä on tunnistettu myös Kansallisarkistossa, mutta päätöstä ei vielä ole päivitetty.
Esimerkiksi tutkimuslupa Virta-tiedoston tietojen käyttöön, mutta jos haluaa tietää kokonaisuuden, täytyisi asiaa selvittää enemmän.
Opiskelijahallinnossa (Virta, Koski)
Opiskelijahallinto-> Virta OKM asiakirjat ja raportointiin liittyvät-> Kota
Opiskelijahallinnosta tietoja toimitetaan Virta-opintotietopalveluun (OKM), Vipunen-tilastopalveluun (OPH) sekä mahdollisesti Tilastokeskuksen kansalliseen seurantajärjestelmään. TKI-toiminnassa hankkeiden toteutukseen liittyviä tietoja toimitetaan ainakin EURA 2014 -järjestelmään.
Opinnäytetöiden sähköinen säilytys Theseus -julkaisujärjestelmässä. Opiskelijavalinnat valtakunnallisessa Opintopolku-järjestelmässä. Opintosuoritukset (ml. tutkinnot) ja niiden arvosanat, tiedot opiskelijoista sekä näiden opiskelu-oikeuksista, lukukausi-ilmoittautumisista ja kansainvälisistä liikkuvuusjaksoista kansallisessa VIRTA-opintotietopalveluissa.
Opintotieto- sekä julkaisutiedot - Korkeakoulujen valtakunnallinen tietovaranto VIRTA-tietopalvelu.
Hallinnolliset tiedonkeruut OKM:lle KOTA-järjestelmän kautta.
Ainakin opintotietojärjestelmä, mahdollisesti muitakin
Virta, opintopolku
Julkaisutiedot Virtaan (https://wiki.eduuni.fi/display/cscvirtajtp/VIRTA-julkaisutietopalvelu) Opintotiedot Virtaan ja Koski-palveluun (https://wiki.eduuni.fi/display/CSCVIRTA/VIRTA-opintotietopalvelu) ja https://wiki.eduuni.fi/display/CSCTICTOR/Koski-palvelu) Jatkossa lainsäädännön muuttuessa tietoja lähetetään myös automatisoidusti valtakunnalliseen tutkimustietovarantoon (https://wiki.eduuni.fi/display/CSCTTV/Tutkimustietovaranto).
Opiskelija- ja opintotiedot
Opiskelijarekisteristä menee Opintopolkuun.
Epäselvää, kuka tahon säilyttää Opintopolku, Oili, Virta -tietojärjestelmiin vietävät tiedot. KA:n päätöksessä määritelty: "arkistolaitos päätti 19.9.2016 (AL/3004/07.01.01.03.01/2015) yliopistojen ja tiedekorkeakoulujen eräiden asiakirjojen ja tietojen pysyvästä säilytyksestä. Päätöksellään arkistolaitos määräsi, että kaikki yliopistojen ja korkeakoulujen valtakunnalliseen tietovarantoon (VIRTA) viedyt ja vietävät tiedot säilytetään pysyvästi yksinomaan sähköisessä muodossa niin pitkältä ajalta kuin tietoja on sähköisessä muodossa."
kota-järjestelmä (OKM)
Opiskelijarekisterin tietoja Tilastokeskukseen, Kansaneläkelaitokselle ja valtakunnalliseen VIRTA-tietovarantoon.

Information från studieregistret förs till Virta.
Tehtäväluokka 12: Opetushallituksen Virta-tietovaranto, Koski-palvelu. Tehtäväluokka 13: Eura 2014, Hyrrä-asiointipalvelu.
Studentregisteruppgifter i VIRTA
Ainakin opiskelijarekisterimme tietoja PEPPI-järjestelmässä tallennetaan valtakunnalliseen VIRTA-järjestelmään.
Opiskelijatietojärjestelmästä siirretään pysyvästi säilytettäviä tietoja VIRTA-tietovarantoon.
Opiskelijarekisterin tiedot VIRTA-tietovarantoon.
Valtakunnalliseen tietovarantoon siirto (VIRTA) opintohallinnon tietojen osalta
Lähinnä opetukseen liittyvää aineistoa Virtaan.
Opintoasiat: Virta-tietovaranto, Koski-palvelu Hankeasiat; Eura 2014, Hyrrä-asiointipalvelu
Tallennamme tietoja opiskelijatiedon tietovarantoon (Peppi-järjestelmä).
Ainakin VIRTA opiskelijatietojärjestelmä ja ainakin osa julkisten web-sivujen sisällöstä.

19. Onko operatiivisissa tietojärjestelmissä syntyville pysyvästi säilytettäville tai arkistoitaville tiedoille laadittu suunnitelmat tiedon luotettavuuden, eheyden ja säilyvyyden turvaamiseksi? Esimerkiksi suunnitelmat tiedon siirtämiseksi säilytysjärjestelmään, migraatiosuunnitelmat?

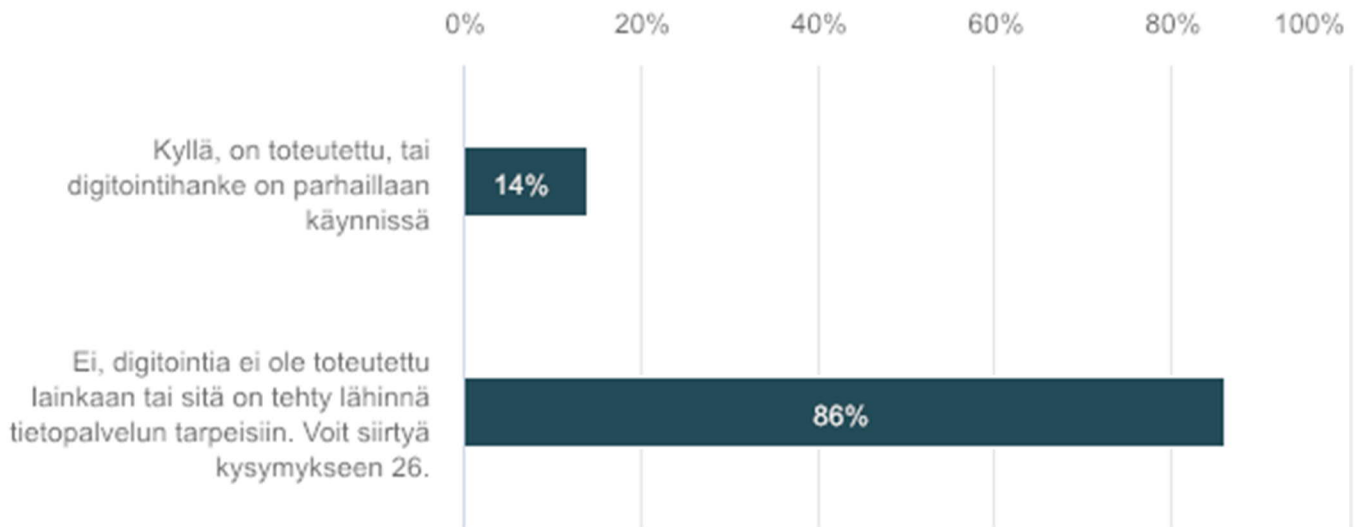
Vastaajien määrä: 29

	n	Prosentti
Kyllä	0	0%
Osittain	10	34,48%
Ei	19	65,52%

20. Onko organisaatiossanne toteutettu arkistoitavien asiakirjojen taannehtivaa digitointia, jonka tavoitteena on ensisijaisesti alkuperäisten analogisten aineistojen hävittäminen?

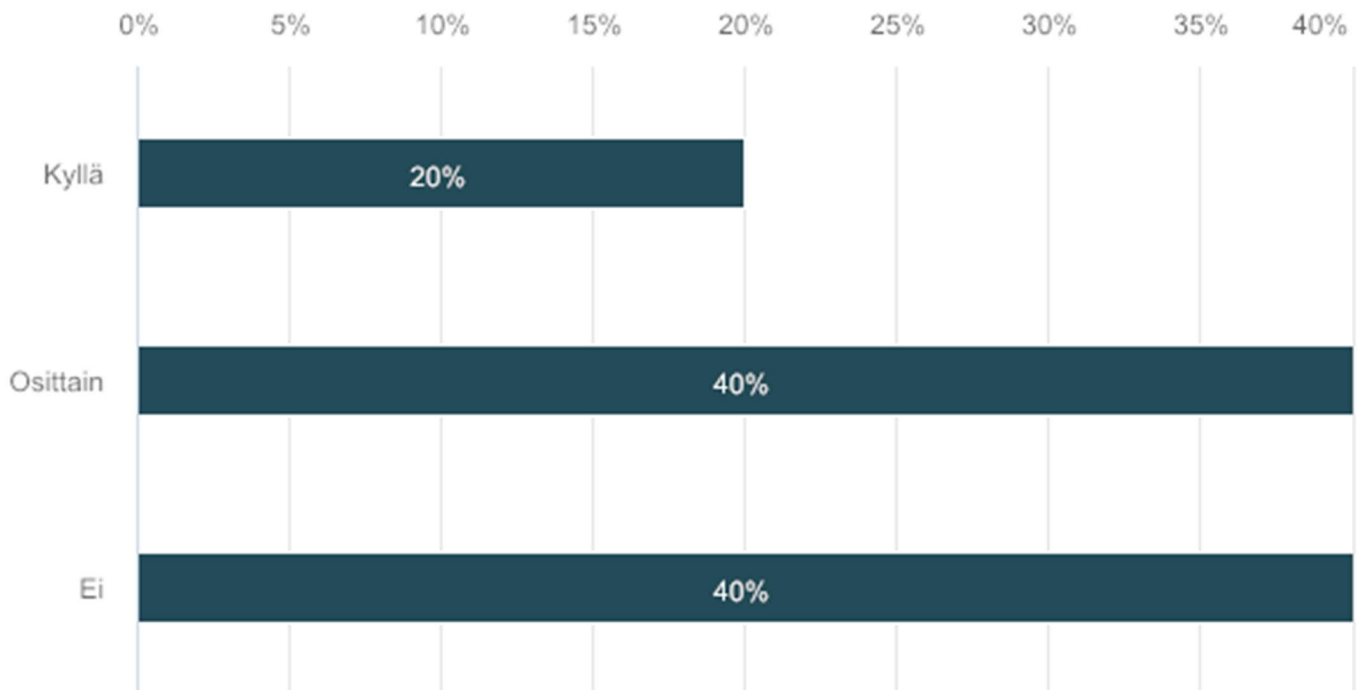
Vastaajien määrä: 29

	n	Prosentti
Kyllä, on toteutettu, tai digitointihanke on parhaillaan käynnissä	4	13,79%
Ei, digitointia ei ole toteutettu lainkaan tai sitä on tehty lähinnä tietopalvelun tarpeisiin. Voit siirtyä kysymykseen 26.	25	86,21%

21. Onko alkuperäisen aineiston hävittämiseen tähtäävä digitointi toteutettu niin, että digitaalisten ilmentymien luotettavuus ja eheys on varmistettu? Digitoinnissa on noudatettu "Kansallisarkiston vaatimukset hävittämiseen tähtäävään digitointiin 2019"

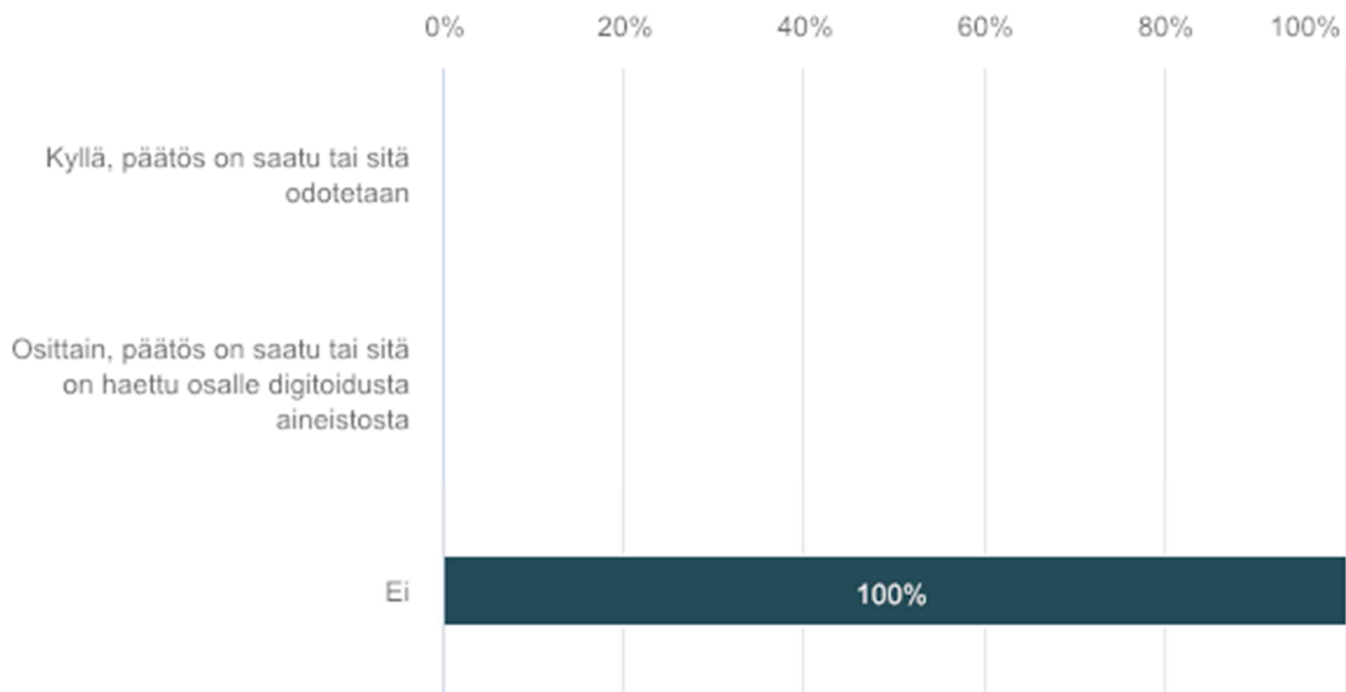
Vastajien määrä: 5

	n	Prosentti
Kyllä	1	20%
Osittain	2	40%
Ei	2	40%

22. Onko alkuperäisen aineiston hävittämiseksi haettu Kansallisarkiston seulontapäätös?

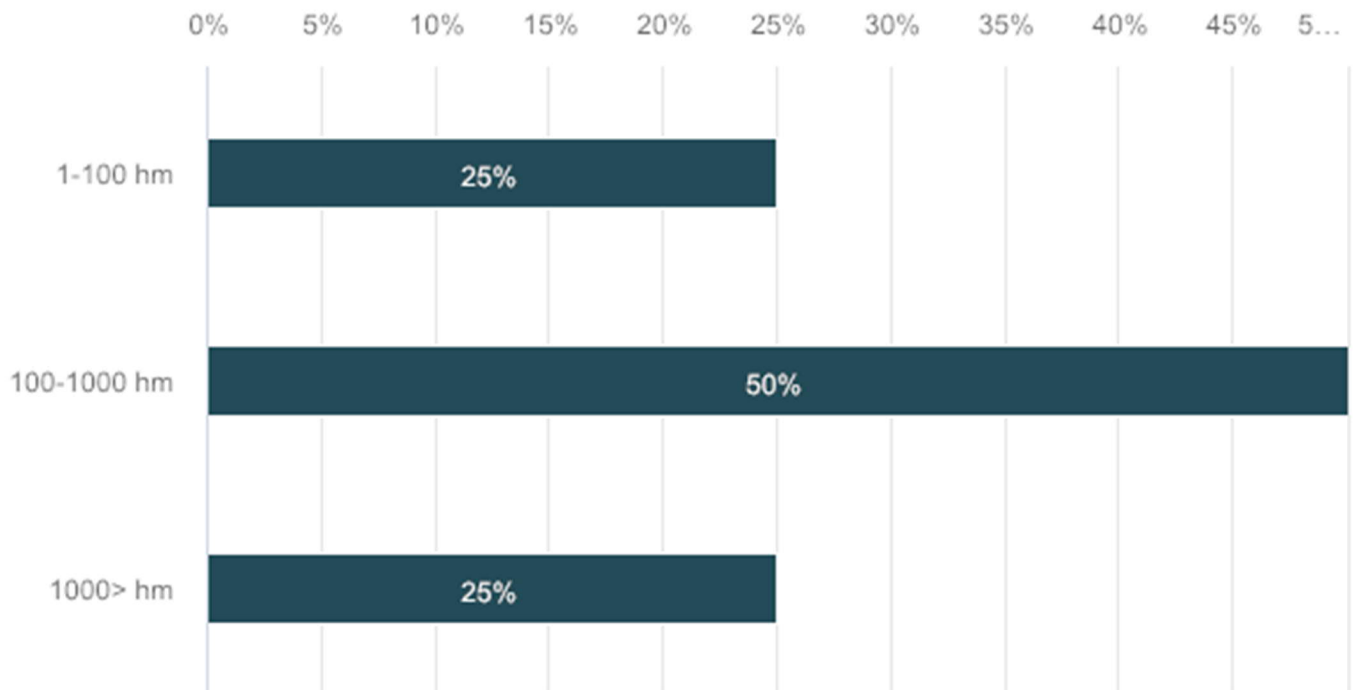
Vastaajien määrä: 6

	n	Prosentti
Kyllä, päätös on saatu tai sitä odotetaan	0	0%
Osittain, päätös on saatu tai sitä on haettu osalle digitoidusta aineistosta	0	0%
Ei	6	100%

23. Minkä verran aineistoa on digitoitu - hävitettävä analoginen aineisto hyllymetreinä?

Vastaajien määrä: 4

	n	Prosentti
1-100 hm	1	25%
100-1000 hm	2	50%
1000> hm	1	25%

24. Digitoitu aineistoa tavuina?

Vastajien määrä: 4

Vastaukset
Ei tarkkaa tietoa, mutta ei kuitenkaan iso määrä.
417 GB
3,5 TB
Tieto ei ehtinyt ajoissa, tarkennan myöhässä.

25. Mitkä ovat olleet digitoinnin haasteet ja missä on onnistuttu?

Vastaajien määrä: 5

Vastaukset
Resurssit ovat haaste. Yhteistyö toimittajan kanssa sekä prosessit kunnossa. Kansallista rahoitusta nähdäksemme tarvitaan laajempaan digitoinnin toteutukseen.
Digitoinnin toteuttaneelle organisaatiolle vaatimukset eivät olleet selkeitä. Laadunvarmistus oli myös työlästä.
Digitointityö ostettiin palveluna. Haasteena oli palveluntoimittajan osaaminen digitoinnin laatuvaatimusten suhteen. Laatuvaatimukset perustuivat pääosin julkaisuihin Säilytys- ja siirtokelpoiset tiedostomuodot v1.6.0 sekä Aineistojen ja niiden metatietojen paketointi pitkäaikaissäilytykseen, v1.7.0. Yllättävän paljon resursseja kului myös digitointityön laadunvarmistukseen.
Laadun saaminen toimittajan kanssa hyväksyttävälle / määritykset täyttävälle tasolle ja etenkin laaduntarkistus manuaaliryönä on aivan valtava ja kalliskin urakka näillä määrillä.

26. Mitä haasteita näette tai olette jo havainneet liittyen tietojen antamiseen sähköisesti arkistoiduista aineistoista?

Vastaajien määrä: 15

Vastaukset
Ei tiettävästi ongelmia
Tiedon hakeminen eri järjestelmistä on hankalaa. Julkisuus täytyy pohtia ja selvittää erikseen.
Sähköinen arkistointi ei ole vielä käytössä, joten tietoa haasteista ei ole.
Sähköisen arkistoinnin avoimuus ja oikeudet käyttää arkistoitua aineistoa.
Jotta asianosaisten tietosuoja asiankäsittelyssä toteutuisi 100%, tiedonohjauksen metatietoiheen tulee olla ajantasainen ja kattaa mielellään kaikki tietojärjestelmät. Tietosuojavastaavan työpanoksella ja valtioneuvoston suosituksilla on merkittävä osansa kehitystyössä.
Ei vielä tarpeeksi tietoa tästä. Olettettavasti haasteita tulee olemaan.
Tietosuojakysymykset ovat aina pinnalla, varsinkin kun organisaatio on iso. Julkisen ja salassa pidettävän tai tietosuojatun (henkilötiedot) aineiston erittely käytännön asiakaspalvelutilanteessa.
Mm. tekijänoikeuksien huomioiminen
Digitoitu aineosto käsittää yliopiston opinnäytetyöt. Yliopiston kirjaamoon tulee, valtaosin yliopiston kirjaston kautta, asiakirjapyyntöjä joissa pyydetään tiettyä opinnäytetyötä. Vaikka pyyntö koskee julkista asiakirjaa, luovutuksessa on huomioitava myös tekijänoikeudellisia kysymyksiä.
Tiedon kysyjän riittävän vahva tunnistaminen/ tunnistautuminen.
-
Tietoturvallinen siirtäminen asiakkaalle. Tekijänoikeudet ja aineistojen sähköinen julkaiseminen
-
Aineistoa on valtavasti. Tiedonhakua helpottaa asiakirjojen/asioiden tarkka ja monipuolinen nimeämiskäytäntö.
Tietojen antaminen ja toteuttaminen esim. niissä tapauksissa jossa asiakirjan jokin osa sisältää luottamuksellista / salassapidettävää tietoa.

27. Tähän voitte vielä liittää ajatuksianne sähköisen arkistoinnin nykytilanteesta ja sen edistämisestä:

Vastaajien määrä: 15

Vastaukset
Liian hidasta ja lainsäädäntö/norminanto laahaa perässä. Tietotekniikan kehitys ja norminanto eivät kohtaa.
Tarvitaan yhteisiä määräyksiä, jotta voidaan toteuttaa kansallisesti yhteentoimivaa tietoa.
Hyvä, että asia on nyt vihdoin pinnalla korkeakoulumaailmassa. Toivon, että yhteiset kehittämishankkeet tuottavat vihdoin tulosta ja ratkaisuja.
Korkeakoulut tulevat pääsemään mukaan valtakunnallisiin ratkaisuihin myöhään tai ehkä ei koskaan. Tarvitaan yhteistyötä ja panostusta asian kehittämiseksi, koska sähköistä aineistoa on olemassa. Vähäiset resurssit voivat hankaloittaa asian edistämistä ammattikorkeakouluissa.
Selkeät lait ja säädöksen sähköiseen arkistointiin korkeakoulukentälle puuttuvat. Yhteiset sähköisen arkistoinnin järjestelmät ja "hyvät käytänteet" puuttuvat.
SAPA-palvelukokonaisuuden kehittämistä seurataan.
Olisi hyvä olla korkeakoulusektorille omat kansalliset ohjeet ja järjestelmät.
Suunnitelmia on, tekninen puoli kohtuullisen hyvä, mutta resurssit varsinkin digitoinnissa ja arkistoinnin ennakoivassa suunnittelussa ovat hyvin vähäiset. Monesti toiminta on reagointia ajankohtaisiin tarpeisiin, mutta kokonaisvaltaiseen suunnitteluun ei ole ollut mahdollisuuksia/resursseja. Oman organisaation jatkuva tekninen tuki sähköiselle arkistoinnille puuttuu.
Tarvittaisiin selkeitä suuntaviivoja ja yhdessä tekemistä.
Uuden tiedonhallintalain edellytysten toimeenpano
Korkeakouluja koskevia määräyksiä ja päätöksiä tulisi tehdä keskitetysti.
Tilanne vaikuttaa aika sekavalta, esimerkiksi kuka vastaa kansallisen sähköisen arkistoinnin suunnittelusta ja toteutuksesta. Saavatko muutkin arkistolain piirissä olevat toimijat kuin vain valtion viranomaiset rahoitustukea esimerkiksi oman arkistojärjestelmän kehittämiseen ja aineistojen taannehtivaan digitointiin.
Suunnitteluun ei ole riittävästi aikaa, arkistoinnin suunnittelua ei resursoida, kun uusia operatiivisia järjestelmiä hankitaan. Tiedonhallintalain vaatimukset tuntuvat haastavilta juuri sen vuoksi, että ei ole resursoitu.
Enemmän valtakunnallista yhteistyötä.
Selkeä suunta etenemiselle ja riittävästi ohjeistusta. Ei kuitenkaan mitään kansallisen tason ratkaisuja, vaan kansallisen tason linjausten tulisi noudattaa mahdollisimman hyvin kansainvälistä kehitystä.
Mahdollisten kansallisten ratkaisujen käytettäviin tulemista on ollut vaikeaa ennakoida. Yhteiset järjestelmät kuitenkin pitkällä tähtäimellä lienevät erityisesti PAS osalta toivottavia.
Pitkäaikaiseen säilyttämisen ja arkistoinnin osalta tällä hetkellä mietittävät erityisesti saavutettavuuden ja arkistoinnin vaatimusten molempien toteuttaminen, esimerkiksi PDF-tiedostojen osalta.